AMSAC v.z.w CLUBBLAD

Driemaandelijks tijdschrift
verschijnt in maart-juni-september-december
Postkantoor - Sint-Amandsberg

AMSAC **V.Z.W.** nr. 76

Editie: JUNI 2005

Artevelde Miniatuur Spoorweg Amateurs Club v.z.w.

Verantwoordelijke Uitgever: Hans Cocquyt - Vierhekkensstraat 5A - 9031 Drongen
Tel. 09/236.24.33 - Fax. 09/236.24.67

Raad van beheer :

Ere-voorzitters: Dhr. DE GROOT Johan, Afdelingschef BC.21 Sectie 82 Brussel
Dhr. VINDEVOGEL Daniël, Regio-manager Gent-Zeehaven
Dhr. D'HOOLAEGE André (09/231.93.72) +
Peter Benoitlaan 253, 9050 Gentbrugge

Voorzitter : Dhr. BONTINCK Patrick (09/228.60.27)
Destelbergenstraat 40, 9040 Sint - Amandsberg

Ondervoorzitter : Dhr. DELATHAUWER Daniel (09/228.85.21 of 0477/793730)
Achterstraat 73 - 75, 9040 Sint - Amandsberg

Secretaris : Dhr. COCQUYT Hans (09/236.24.33 of 0475/77.12.30)
Vierhekkenstraat 5A, 9031 Drongen

Penningmeester : Dhr. GORLEER Rik (09/236.24.12)
Struisvarenweg 3, 9031 Drongen

Bestuursleden : Dhr. DEN HAESE Luc (09/230.02.08 of 0497/12.14.07)
Brusselsesteenweg 547, 9050 Gentbrugge
Dhr . SERLET YVES (0472/25.38.78)
P. Van Langendonckstraat 34, 9050 Gentbrugge

LIDMAATSCHAP:

Het lidmaatschap word verkregen door betaling van € 30,00 lidgeld per kalenderjaar
De minimum leeftijd om lid te worden is vastgesteld op 16 jaar.

CLUBBLAD:

Het AMSAC clubblad verschijnt om het kwartaal en wordt gratis uitgereikt aan de leden.
Leden welke teksten wensen te publiceren, kunnen deze overmaken in ons clublokaal.
De tekst zal bij voorkeur opgemaakt worden met WORD / WORDPERFECT in standaard times new roman 10 of 12 pitch zonder gebruik te maken van speciale layouts. Het bestuur is echter niet verantwoordelijk voor de inhoud ervan. Deze teksten weerspiegelen ook niet noodzakelijkerwijze de visie van het bestuur. De auteur is de enige verantwoordelijke voor zijn artikel.

VERGADERINGEN:

De vergaderingen gaan door in ons lokaal, gelegen te GENT, station Gent-Zeehaven elke maandagavond om 20.00 uur. Toegang enkel mits u in het bezit bent van uw lidkaart, of vergezeld van een bestuurslid. De werkavonden gaan door op vrijdagavond na telefonische afspraak met de voorzitter Bontinck Patrick of met één van de technisch raadgevers Mannaert Luc of Den Haese Luc.

Diverse:

Alle briefwisseling aan AMSAC dient gestuurd te worden naar het secretariaat:
DELATHAUWER Daniel Achterstraat 73 te 9040 Sint-Amandsberg (GENT)
Alle betalingen kunnen geschieden via onze bankrekening: 149-1544102-04. Niets uit dit magazine mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaandelijk schriftelijke toestemming van de uitgever!

INHOUDSTAFEL

1 CLUBNIEUWS 2
1.1 Mededeling van de voorzitter 2
1.2 Mededeling van de redactie 3
2 TENTOONSTELLINGEN, RUILBEURZEN en EVENEMENTEN 6
2.1 Overzicht 2005 6
3 DE TREIN IN 'T GROOT en 'T KLEIN 8
3.1 Belgische treineindseinen door Marc Van Audenaerde. 8
3.2 Treineindseinen in model 15
4 REISVERHAAL DOOR MARC VANAUDENAERDE 16

1 CLUBNIEUWS

1.1 Mededeling van de voorzitter.

Beste clubleden,

Het verslag van de algemene ledenvergadering gehouden op maandag 25 april 2005 kunt U vinden bij de rubriek : Mededeling van de redactie.

Treinclub Maldegem organiseert een treinreis naar SPONTIN.

Als zustermaatschappij van AMSAC kunnen wij hieraan deelnemen voor de max. prijs van 28 Euro per persoon.

Datum: zondag 7 augustus, opstappen tussen 7.30 en 8.00 u aan de Dampoort.

In Spontin kan de museumlijn van TSP dan bezocht worden, evenals de grootste rommelmarkt van de Ardennen.

Voor meer informatie kunt U terecht bij Daniël DeLathauwer 0477/79.37.30.

Verder wenst het AMSAC bestuur iedereen een prettige vakantie en wij verwachten terug dat de treinfreaks ons in september weer zullen boeien met een aantal binnen- of buitenlandse treinreportages.

Voorzitter
Patrick Bontinck

1.2 Mededeling van de redactie

Beste clubleden,

Na de algemene ledenvergadering van maandag 25 april 2005 heeft het bestuur (wie is dat nu eigenlijk allemaal?) mij gevraagd om enkele belangrijke punten uit de vergadering eens op een rijtje te zetten en in de mate van het mogelijke met de opinie van onze leden rekening te houden.

Wat hier volgt is het resultaat van wat op ons AMSAC - bord uitgehangen heeft en waarop iedereen de kans gehad heeft (gedurende 2 weken zoals de meldingsprocedure dit oplegt) terechte opmerkingen of suggesties te uiten.

AMSAC AANKOOPPROCEDURE

Deze procedure is voor AMSAC van toepassing voor:

Aankopen met een waarde van minder 250 Euro (incl. BTW).

De raad van bestuur van AMSAC en het dagelijks bestuur beslissen autonoom aan te kopen zonder inspraak van de leden.

Aankopen met een waarde van meer dan 250 Euro (incl. BTW).

De raad van bestuur AMSAC en het dagelijks bestuur zullen enkel de aankoop beslissen na schriftelijke melding op het AMSAC prikbord in de bar.

De melding van aankoop zal 14 dagen op het bord uithangen, leden kunnen hun reacties schriftelijk of mondeling aan het bestuur geven.

Bij discussie of onenigheid zal de maandag die volgt op de 14 dagen, de aankoop beslist worden door de meerderheid van de stemgerechtigde aanwezige leden gedurende een algemene ledenvergadering.

RAAD VAN BESTUUR van de AMSAC v.z.w.

Voorzitter	Patrick Bontinck
Ondervoorzitter	Daniël DeLathauwer
Bestuurslid	Yves Serlet

OPERATIONEEL BESTUUR van AMSAC v.z.w.

Voorzitter	Patrick Bontinck
Ondervoorzitter	Daniël DeLathauwer
Bestuurslid	Yves Serlet
Penningmeester	Rik Gorleer
Secretaris	Hans Cocquyt
Bestuurslid	Luc Den Haese
Bestuurslid	Franky Van Peteghem

Actieve leden: alle AMASAC medewerkers die hun bijdrage leveren bij de bouw van de clubbaan, afwerken en onderhouden van de AMSAC rijtuigen, organiseren en helpen aan AMSAC evenementen, ontwerp en productie van het clubblad.

= leden die stemgerechtigd zijn

Steunleden: alle leden die hun financiële inbreng doen d.m.v. jaarlijks lidgeld, barconsumpties en andere geldelijke of materiële sponsoring.

= leden die niet stemgerechtigd zijn

Enkele voorstellen voor de viering “AMSAC - 50 jarig bestaan” (tussen 15 mei en 15 juni 2006):

- Demonstraties tijdperk III NMBS diesel op de clubbaan
- Stoomrit met de Club te Maldegem
- NMBS treinrit met reeks 41 van Gent-Zeehaven naar Gent-Noord en terug
- Publiciteit 50 jaar AMSAC op RADIO2
- Publiciteit 50 jaar in het wekelijks bakkerskrantje
- Nieuwe spoor 1 modulebaan
- Ruilbeurs
- Nieuwe Z-baan door clublid
- Life-steam loc demonstratie
- Demonstratie van stationaire stoomloc Type 1 op perslucht
- Miniatuurmodelbouw workshops
- Nieuwe HO wisselstroom module baan
- Video projectie op groot scherm 50 jaar AMSAC
-

Nog realistische suggesties en medewerkers voor het evenement zijn natuurlijk welkom.

Neem contact op met de voorzitter Patrick Bontinck.

2 TENTOONSTELLINGEN, RUILBEURZEN en EVENEMENTEN

2.1 Overzicht 2005

VILVOORDE: 11 september en 27 november 2005
vzw HOBBY RAIL organiseert Ruilbeurzen in Zaal Star, N De Brauwerestraat

GENT-ZEEHAVEN zondag 23 oktober 2005.
AMSAC organiseert Ruilbeurs en open-deur dag (9.00 -13.00u), thema NMBS diesels. In de clublokalen van AMSAC te Gent-Zeehaven

ANTWERPEN: 25 en 26 juni 2005
Internationale veiling oude speelgoedtreinen
Veilingen Vercauteren - Veilinghuis Beernaerts
Verlatstraat 18-22 - Antwerpen
Info: 052.20.33.03 info@veilingenvercauteren.be

BAASRODE 2 en 3 juli 2005
BVS organiseert Weekend van de trein met speciale pendelritten
Fabriekstraat 118 - Baasrode
Info: www.stoomtrein.be

WOLUWE: 17 juli - 21 augustus 2005
Ruilbeurs Woluwe Shoppingcenter
Rue Saint-Lambert 200 - Woluwe
Van 7.30 tot 12.00
Info: info@woluweshoppingcenter.be

TREIGNES: 21 juli 2005
Modelspoordagen en live-steam

VORST: 21 juli, 15 augustus, 17 en 18 september 2005
PIVF organiseert Live-steam in het park van den Bempt
Neerstalse Steenweg 323b - Vorst
Van 10.00 tot 18.00 uur
Info: 02.376.69.96 Alain Burggraeve

ST-NIKLAAS : 17 en 18 september, 24 en 25 september 2005
MSC organiseert tentoonstelling in eigen lokalen
Noordlaan 32 - St-Niklaas
Info: 0479.35.78.85 www.hetspoor.nunaar.be

MERKSEM: 18 september 2005
ATA organiseert ruilbeurs in het Fort van Merksem
Fortsteenweg Merksem
Van 09.00 tot 13.00 Info: 03.644.96.44 Danny Gielen

NMKN nu FINTRO.

Hans Cocquyt, bankier, verzekeringsmakelaar en secretaris van AMSAC
staat tot Uw dienst.

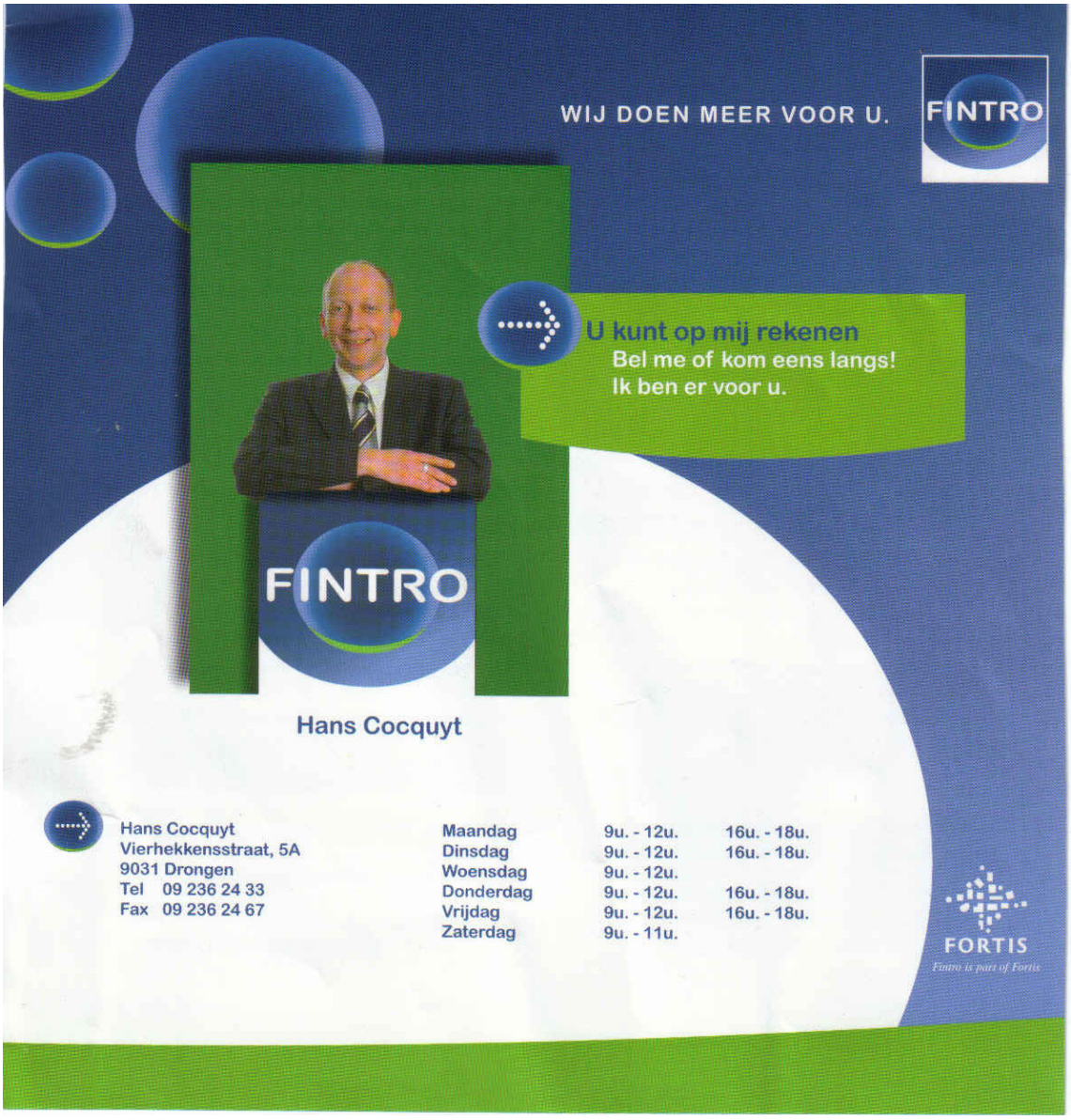

3 DE TREIN IN 'T GROOT en 'T KLEIN

3.1 Belgische treineindseinen door Marc Van Audenaerde.

Iets waar in modelbouw weinig aandacht aan besteed wordt, zijn de eindseinen.
Iedere trein, zowel goederen als reizigers, moet achteraan voorzien zijn van een rood eindsein.
Het is één van de punten die aanduiden dat een trein volledig is.

De Belgische reglementering voorziet het volgende: de treinen dragen achteraan:
a) indien het laatste voertuig uitgerust is met ingebouwde lichten: twee rode lichten of één rood licht, naargelang de bouwkarakteristieken van het rijtuig.
b) indien het laatste voertuig niet uitgerust is met ingebouwd lichten: overdag een wit omboord rood rond sein. 's Nachts moet dit een rood sein zijn.
Indien het laatste voertuig slechts één rood sein draagt, dan dient dat zich rechts te bevinden.
Daar waar vroeger enkel petroleumlantaarns gebruikt werden, zijn dit nu elektrische lantaarns met oplaadbare batterijen.
Er was voornamelijk één model petroleumlantaarn in gebruik. Vooraan op de locomotief was deze voorzien van een wit glas. De rode lantaarn achteraan was identiek maar werd voorzien van een rood glas en een witte schijf.

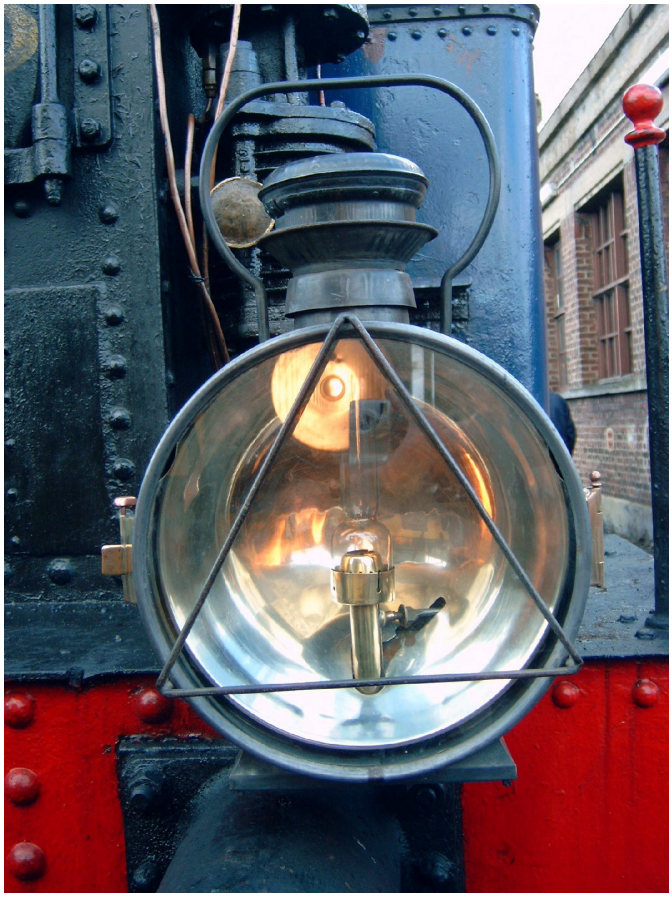

Uit oude postkaarten kunnen we het volgende opmaken. Op een kaart met postdatum april 1911 zien we een pakwagen “fourgon ballon” te Leopoldsburg. Het eindsein werd in het midden geplaatst. Een kaart gedateerd op februari 1911 toont een pakwagen te Athus. Eindsein in het midden. Een zelfde beeld zien we op een kaart gedateerd in 1913. Opnieuw een fourgon ballon, ditmaal te Nederbrakel. Opnieuw is de petroleumlantaarn in het midden aangebracht.

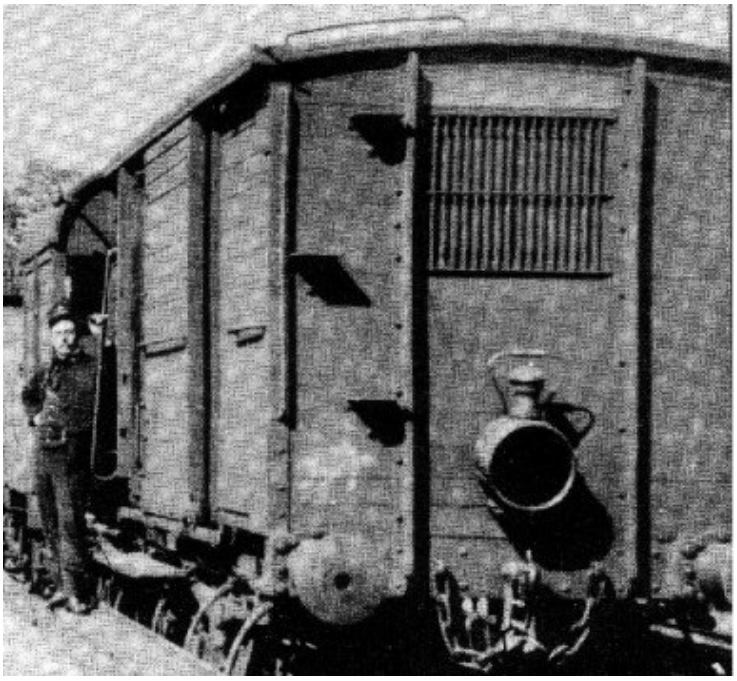

Daar de goederentreinen vroeger beperkt waren tot het grensstation, werd daar het eindsein gewisseld. Het feit dat vele goederentreinen nu doorrijden tot ver in de aangrenzende landen bracht met zich mee dat er ook buitenlandse eindseinen gebruikt worden. Zo worden de treinen met bestemming Frankrijk vanuit België voorzien van 2 Franse eindseinen. De treinen met bestemming Duitsland ondergaan nog steeds het wisselen van locomotief en eindsein te Montzen. Eens de lijn tussen Montzen en Aachen geëlektrificeerd zal zijn mogen we ook hier een wijziging verwachten. De treinen met bestemming Duitsland via Nederland krijgen een Belgisch of Nederlands eindsein. De treinen richting Luxemburg, een Belgisch of Luxemburgs eindsein. Merk wel of dat de Luxemburgse eindseinen identiek zijn aan de Belgische en zich enkel onderscheiden door een merkteken CFL in de witte rand.
De petroleumlantaarn verdween blijkbaar in de jaren zestig. Met het einde van de stoomtractie? Begin de jaren zeventig was er enkel nog de elektrische lantaarn in gebruik.
In het reizigersverkeer lag de zaak enigszins anders. De houten rijtuigen hadden geen eigen sluitseinen. De metalen rijtuigen welke in de jaren dertig gebouwd werden, waren de eerste welke van ingebouwde sluitseinen voorzien werden. Uitzondering hierop waren de Duitse rijtuigen welke na WO II aan België afgestaan werden. Op een foto uit 1960 zien we rijtuig 22802 te Charleroi. Dit rijtuig draagt nog steeds een petroleumlantaarn.
Het concept bleef behouden tot en met de I11, een witte lamp en een rood glas. De nieuwe M6 dubbeldekkers zijn de eerste rijtuigen waar de klassieke lamp vervangen werd door LED’s.

Rijtuig 22802 (ex – DR) in 1960 te Charleroi. Let op de petroleumlantaarn. Foto N.M.MB.S.

GCI-pakwagen in gebruik bij CFV3V te Mariembourg. Let op de petroleumlantaarn rechts en op de rode plaat links.

Belgisch eindsein.

Frans eindsein

Duitse eindseinplaat.

K1-rijtuig

L-rijtuig.

Nord-Belge

M1

M2

I4

I11

3.2 Treineindseinen in model.

Goederenwagens met sluitverlichting naar Belgisch voorbeeld zijn tot op heden niet verschenen. Bij Fleischmann vindt men een Duitse pakwagen (nr 5301) met oude nummering of een gesloten goederenwagen (nr 5318 – 5319) met oude en UIC nummering, beiden met dubbele sluitverlichting.

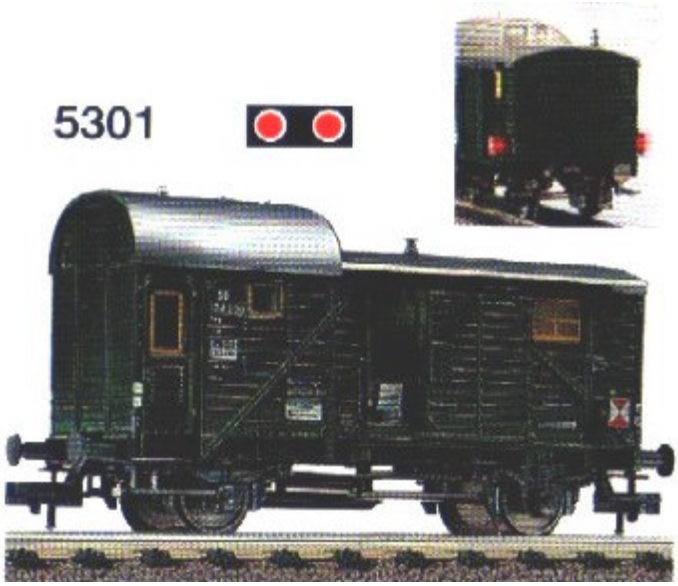

Jouef bracht ooit een Franse goederenpakwagen met dubbele sluitverlichting op de markt onder het nummer 64800. Bij Märklin is onder nr 4411 een gesloten goederenwagen met dubbele sluitlichten verkrijgbaar.
Voor de Belgische modelbouwer blijft het dus wederom een kwestie van knutselen, zelf bouwen. Alle soorten goederenwagens waarvan de kast of de lading gesloten is komen in aanmerking om sluitverlichting in te bouwen. Jocadis bracht in 2004 een elektrisch eindsein zoals dit nu in gebruik is, op de markt.

Bij de rijtuigen ligt de zaak enigszins anders. De meeste rijtuigen welke nu op de markt gebracht worden zijn reeds voorbereid om binnen- en/of sluitverlichting in te bouwen. Geen probleem dus. Let echter op bij het gebruik van Belgische houten rijtuigen of bij de ex-Duitse rijtuigen. Deze hadden zoals gezien geen sluitverlichting.

Tekst en foto's: Marc Van Audenaerde

4 REISVERHAAL DOOR MARC VAN AUDENAERDE

Zaterdag 14 mei 2005. TSP organiseert nog eens een uitstap.

Op het programma: een excursie met de 5941 over de lijnen rond Charleroi, “le Pays Noir”. Na de middag gaat het richting Mariembourg. Marc, Rik en Marc waren nog eens van de partij en zijn reeds om 8u00 present te Brussel-Noord.

De groene 5941 in schildering 1970 brengt de trein tijdig aan perron. De gele 6315 zorgt voor bijkomende tractie waar nodig. De trein is samengesteld uit 4 K1-rijtuigen en een I2 buffetrijtuig. De 250 ton treinlast is eigenlijk een lachertje voor de 59.
08u09: De portieren worden met een smak dichtgegooid. Het geluid van de in het slot springende Kickertsloten doet je wegdromen. Een fluitsignaal weerklinkt en stipt om 08u10 zet de trein zich in beweging. Bij het binnenrijden van de Noord-Zuidverbinding gromt de Cockerilldiesel net als vroeger. Vanaf Brussel-Zuid gaat het via L 124 richting Charleroi. In Luttre gaat het via L 124A (de goederenlijn). Langsheen het vormingstation van Monceau en een korte klimmende bocht bereiken we L 112. In de verlaten stelplaats van Monceau passeren we nog enkele afgestelde 51ers. De rit over L 112 eindigt voor ons in Piéton. Bij de vernieuwingswerken en elektrificatie van de L 112 werd eveneens het station aangepakt. De uitgebreidheid van de installaties verraad een uitgebreide goederentrafiek in het verleden.
L 112 maakte immers deel uit van de Waalse dwarslijn “La Dorsale Wallonne”. In de jaren 70 en 80 vertrokken vanuit Gent-Zeehaven nog dagelijks kolentreinen naar Piéton.
Vanuit Piéton berijden we L 113 tot Bascoup. L 113 was vroeger een verbindingslijn tussen Piéton en Manage. Bascoup is een werkplaats van Infrastruktuur Dienst Baan gespecialiseerd in het leveren van wissels en hun onderdelen. De inrit van het station Bascoup is de moeite waard. Het spoor ligt er in een bocht en is verlaagd aangelegd om onder een oude metalen brug door te gaan.

Bascoup: op de voorgrond het hoofdspoor naar Piéton.

Op de terugweg naar Piéton wordt enkele malen in open veld gestopt voor de gebruikelijke fotostops. Vanuit Piéton wordt nu L 252/1 naar Fontaine-l'Evêque bereden.
L 252/1 is de oude L 112 welke op enkelspoor gebracht werd. Te Fontaine-l'Evêque vinden we enkel nog de "ruines" van enkele bijgebouwen.

Fontaine-l'Evêque: Het station bevond zich links.

De begeleidende onderstationschef verstrekt enige uitleg over de historische achtergrond van de lijn en het latere verval. Blijkt dat van het vroegere hoofdspoor enkel nog een dubbel metalen brugje overblijft. Toen de L 112 omgevormd werd tot industriële L 252/1 werd het station afgebroken.
De oude spoorbedding is ondertussen volledig overwoekerd. Tijd om nog een ander lijngedeelte te bezoeken. Voor velen onder ons kompleet onbekend terrein.

Volgt nog de L 251 vanuit Piéton naar de Cokeries d'Anderlues. Onderweg enkele betonnen borden 'SF 1".

Deze dateren nog uit het stoomtijdperk. 'SF 1" betekent Siffler – Fluiten 10 km/u en legt de machinist op om bij het naderen van de overweg te vertragen, te fluiten en deze te

overschrijden aan max 10 km/u. We zijn nu wel vertrouwd met bordjes SF 05 maar tot op heden hadden we nog nooit SF 1 gezien. Zo ziet u maar. Een deel van de aansluiting naar de Cokeries is nog te berijden. Een nieuwe asfaltlaag op de overweg betekent echter het einde van het spoor.
Tijd om het actiegebied te verleggen. Via Piéton, Marchienne-au-Pont en vertakking La Sambre rijden we nu naar de L 132 richting Mariembourg. Eerste stop volgt net buiten de tunnel te Jamioulx.

Te Ham-sur-Heure zien we het door brand vernielde station. Volgen verder nog Cour-sur-Heure en Berzée. Te Berzée is het wachten op trein 48555 (Yves-Gomezée – Monceau – Montzen). Tussen Yves-Gomezée en Monceau wordt deze gesleept door 3 locs van de reeks 77/78. In Monceau nemen twee 55ers de trein over.
Verderop, Walcourt. Walcourt is nog slechts een schim van wat het ooit is geweest.
Na Philippeville is het nog een half uurtje sporen tot Mariembourg, aankomst 17u15, waar een kort bezoek aan de CFV3V voorzien is. De 5941 wordt er tussen de 4610 en 4608 voor de ronde loods opgesteld. Een beeld dat vroeger enkel in Haine-St.-Pierre mogelijk was.
In de loods, een metalen pakwagen in glanzende menie. Blijkbaar zijn ze het wagentje, dat in september nog in het groen in Treignes, stond nu aan het restaureren.

Na de nodige foto's hielden een aantal het voor bekeken en gingen in de ruime kantine van de CFV3V op zoek naar een schuimende Chimay Bleue. De dame van dienst had dan ook meer dan haar handen vol. Na nog een laatste lokale verkenning zakte iedereen af naar het station waar ondertussen de trein klaargemaakt was voor de lange terugrit. Van op de passerelle

werden de laatste beelden geschoten waarna alle fotoamateurs zich vermoeid in de kussens lieten vallen.

Berzée: 7739 + 7742 + 7743 slepen Z 48555.

Om 18u15 werd de terugreis naar Brussel aangevat. Ondertussen was het reeds aanschuiven geblazen in het buffetrijtuig. Mits enig geduld viel wel een bruin biertje te bemachtigen. We hadden tot 20u00 de tijd om de voorbije dag nog eens te bespreken.

De terugreis verliep toch vlugger dan we dachten. We waren in geen tijd te Brussel-Zuid. Wie hier uitstapte, miste nog de doorrit van de Noord-Zuid verbinding. Bij de doortocht te Brussel-Centraal gromde de Cockerilldiesel kwaadaardig. De Centraal daverde op zijn grondvesten.

Te Brussel-Noord namen we afscheid van de 5941 en de sympathieke TSP-ploeg.

De volgende uitstap gaat door op 26 juni. Dan maakt de 5166 (groene NMBS museumloc) met L-rijtuigen een rondrit in de Antwerpse Haven.

Enkele beelden van de kleine line-up te Mariembourg.

Tekst en foto's: Marc Van Audenaerde.